

Sygn. akt III PK 30/10

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 13 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z powództwa S. P.

przeciwko Gminie R. i Zakładowi Usług Komunalnych w Likwidacji

o przywrócenie do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 stycznia 2011 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w [...]

z dnia 18 marca 2009 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód S. P., w sprawie przeciwko Gminie i Zakładowi Usług Komunalnych w likwidacji o przywrócenie do pracy, wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 18 marca 2009 r. Zaskarżonym wyrokiem oddalono jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 29 września 2008 r., oddalającego powództwo.

Powód był kierownikiem Zakładu Usług Komunalnych zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Na mocy uchwał Rady Gminy z 27 lutego 2008 r. i z 24 kwietnia 2008 r. Zakład ten został zlikwidowany. Wójt Gminy rozwiązał z powodem umowę o pracę za wypowiedzeniem z dniem 31 maja 2008 r. W dniu otrzymania wypowiedzenia powód korzystał z urlopu wypoczynkowego, a do osiągnięcia wieku emerytalnego brakowało mu mniej niż 4 lata, przy czym okres zatrudnienia umożliwiał powodowi uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku. Z chwilą likwidacji Zakładu część jego zadań została przejęta do bezpośredniej realizacji przez Urząd Gminy, a w pozostałym zakresie zadania Zakładu realizowały inne podmioty na podstawie umów zawartych z Gminą.

W zaskarżonym wyroku podzielono ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego. W odniesieniu do pozwanego Zakładu Usług Komunalnych, będącego pracodawcą powoda, powództwo zostało oddalone ze względu na jego likwidację. Stanowiła ono rzeczywistą przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę w rozumieniu art. 45 § 1 k.p., a zarazem – na mocy art. 41¹ k.p. - uchylała zakaz wypowiedzania umów o pracę w czasie urlopu wypoczynkowego (art. 41 k.p.) oraz w okresie przedemerytalnym (art. 39 k.p.). W zaskarżonym wyroku przyjęto również, że nie nastąpiło przejście zakładu pracy na nowego pracodawcę na podstawie art. 23¹ k.p. wskutek czego powód nie stał się z mocy prawa pracownikiem pozwanej Gminy. Uzasadniając ten pogląd stwierdzono, że z powodu likwidacji pozwanego Zakładu zwolniono wszystkich jego pracowników (13 osób), a do wykonywania części zadań tego Zakładu Gmina zatrudniła tylko 5 z nich. Pozostałą część tych zadań wykonywały podmioty zewnętrzne na podstawie umów cywilnych. Majątek, którym dysponował Zakład, był własnością Gminy, która przejęła go w następstwie likwidacji Zakładu. Gmina przejęła także jego

zobowiązania i należności. Zadania, które wykonywał Zakład, były zadaniami własnymi Gminy, wynikającymi z art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591). Zdaniem Sądu Okręgowego ponowne zatrudnienie przez Gminę 4 pracowników Zakładu, „nie oznacza przejęcia części pracowników jako przesłanki do przyjęcia, że nastąpiło przejście części Zakładu na nowego pracodawcę w trybie art. 23¹ k.p.” Także przejęcie przez Gminę części zadań zlikwidowanego Zakładu nie oznacza, że nastąpiło przejście Zakładu na nowego pracodawcę w rozumieniu art. 23¹ k.p.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie art. 39, art. 41¹ § 1, art. 23¹ § 1 oraz art. 45 k.p. przez błędne przyjęcie, że nastąpiła likwidacja Zakładu Usług Komunalnych. Jego zdaniem nastąpiło częściowe przejście zakładu pracy na Gminę co powoduje, że podana powodowi przyczyna wypowiedzenia była nieprawdziwa i że korzysta on z ochrony przewidzianej w art. 39 k.p., a art. 41¹ § 1 k.p. nie ma zastosowania. Podniesiono, że Zakład wykonywał zadania własne Gminy przy pomocy składników majątkowych Gminy, która pokrywała koszty jego działalności. Wraz z likwidacją ten majątek i zadania wróciły do Gminy. Późniejsze zlecenie przez Gminę wykonywania części jej zadań innym podmiotom na podstawie umów nie oznacza, że Gmina ich nie przejęła.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga jest uzasadniona.

Rozstrzygnięcie sprawy oparte jest na wykładni przepisu art. 23¹ § 1 k.p. Stanowi on, że w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę staje się on z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy. W rozpoznawanej sprawie Zakład Usług Komunalnych był zakładem pracy w rozumieniu tego przepisu, mamy więc do czynienia z zagadnieniem przejścia całego zakładu pracy na nowego pracodawcę. Podstawową przesłanką stwierdzenia przejścia zakładu pracy na nowego pracodawcę jest przejęcie przez niego całego majątku tego zakładu. Ta przesłanka jest w sprawie spełniona, gdyż cały majątek, który był w dyspozycji zlikwidowanego Zakładu został przejęty przez Gminę. Stosunki własnościowe nie mają w tym przypadku znaczenia, czyli nie jest

istotny fakt, że majątek ten był przez cały czas własnością Gminy, a Zakład jedynie go użytkował. Decydujące znaczenie ma fakt dysponowania zorganizowanym mieniem tworzącym zakład pracy. W tym zakresie stosunek między Gminą i Zakładem jest analogiczny do stosunku między wydierżawiającym a dzierżawcą. W tym przypadku orzecznictwo Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje, że wydanie przedmiotu dzierżawy dzierżawcy, a następnie jego zwrot wydierżawiającemu, stanowią przejścia zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ k.p. (por. wyrok z 26 lutego 2003 r., I PK 67/02, OSNP 2004 nr 14, poz. 240 i powołane tam wcześniejsze orzecznictwo). Wobec przejścia przez Gminę całego mienia będącego we władaniu zlikwidowanego Zakładu, kwestia zadań własnych Gminy, do wykonywania których to mienie służyło, ma mniejsze znaczenie. Potwierdza to fakt przejścia zakładu pracy. Pogląd Sądu Okręgowego, że o przejściu zakładu pracy świadczy liczba umów o pracę zawartych przez pracodawcę przejmującego z pracownikami przejmowanego zakładu jest błędny. Jak wynika wprost z art. 23¹ § 1 k.p. pracownicy przejętego zakładu pracy stają się pracownikami pracodawcy przejmującego z mocy prawa, skutek ten następuje automatycznie, nawet wbrew woli tego pracodawcy.

Z powyższych rozważań wynika, że z dniem likwidacji Zakładu powód stał się pracownikiem pozwanej Gminy. Ponosi ona odpowiedzialność za zobowiązania Zakładu wobec powoda powstałe w czasie zatrudnienia u tego pracodawcy, gdyż w jego miejsce wstąpiła w stosunek pracy na podstawie art. 23¹ k.p. Przepis art. 41¹ § 1 k.p. nie ma w rozpoznawanej sprawie zastosowania, gdyż celem likwidacji Zakładu były przekształcenia organizacyjne, a nie zaprzestanie działalności tego rodzaju, co prowadzona przez Zakład (tak wyrok Sądu Najwyższego z 19 sierpnia 2004 r., I PK 489/03, OSNP 2005 nr 6, poz. 78), przy czym Gmina nie mogła zaprzestać prowadzenia tej działalności, gdyż należy ona do jej obowiązkowych zadań własnych (art. 7 ustawy o samorządzie gminnym). Tym samym podana przyczyna wypowiedzenia w postaci likwidacji Zakładu była – w świetle art. 23¹ § 1 k.p. – nieprawdziwa, a trzeba nadto zauważyć, że zgodnie z art., 23¹ § 6 k.p. przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę nie może stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie przez pracodawcę stosunku pracy.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.